1.AMAÇ:

Akılcı laboratuvar kullanımı konsültasyon istemi prosedürü ile konsültasyon iş ve işlemlerinin basamaklarını belirlemektir.

2.KAPSAM:

İlgili prosedür, sağlık tesisleri bünyesinde hizmet veren tüm klinisyen ve tıbbi laboratuvar uzmanlarını kapsar.

3.TANIMLAR:

3.1. Tıbbi Laboratuvar Uzmanı: Tıpta Uzmanlık Yönetmeliğine uygun olarak tıbbi laboratuvar uzmanı olmuş ve Tıbbi Laboratuvar Yönetmeliğinde belirtilen görev ve sorumlulukları olan laboratuvar uzmanıdır. Her bir tıbbi laboratuvar uzmanı sorumlu olduğu test grubu/çalışma alanında konsültasyon isteyebilir veya konsültasyona yanıt verebilir.

3.2. Alt birim: Tıbbi laboratuvarlar ve doku tipleme laboratuvarları bünyesinde oluşturulmuş çalışma birimlerini (rutin biyokimya, acil biyokimya, bakteriyoloji, viroloji vb) tanımlar.

3.3.Alt Birim Sorumlusu: Sağlık tesisi bünyesinde hizmet veren tıbbi laboratuvarların var ise alt birimlerden, yok ise ilgili laboratuvar uzmanlığı dalından sorumlu uzmandır.

3.4. Tıbbi Laboratuvar Birim Sorumlusu: Her bir uzmanlık dalı için ruhsatta yer alan tıbbi laboratuvar uzmanıdır.

4. UYGULAMA

4.1. KONSÜLTASYON

4.1.1. Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) ve Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS) üzerinde tanımlanmış "konsültasyon bölümü" üzerinden konsültasyon istenir.

4.1.2. Konsültasyon bölümü menüsüne tıbbi laboratuvar sekmesi eklenir ve bu sekmenin altında "tıbbi laboratuvarlar dallarına" (tıbbi biyokimya, tıbbi mikrobiyoloji, tıbbi patoloji ve doku tipleme laboratuvarı) ait ayrı sekmeler oluşturulur.

4.1.3. Her bir kurum tarafından tıbbi laboratuvarların varsa "alt birimleri" ve "alt birim sorumluları" belirlenir. Kurum tarafından tanımlanmış alt birim sorumlusu sistem tarafından otomatik olarak işaretlenir ve ayrıca konsültasyon yapılacak olan "tıbbi laboratuvar uzmanı" seçilir.

4.1.4. Konsültasyon istemi "klinisyen-tıbbi laboratuvar uzmanı", "tıbbi laboratuvar uzmanı-klinisyen", "tıbbi laboratuvar uzmanı-tıbbi laboratuvar uzmanı" arasında olmak üzere üç yönlü gerçekleştirilir.

4.1.5. Tıbbi patoloji laboratuvarlarında konsültasyon tıbbi mikrobiyoloji, tıbbi biyokimya, doku tipleme laboratuvarlarından farklı olarak tıbbi patolojide bölüm içi ve bölümler arası patologlar tarafından numune raporlanmadan veya raporlandıktan sonra yapılan uygulamadır. Bu nedenle HBYS-LBYS' de söz konusu olan konsültasyon tıbbi patoloji laboratuvarı için bir klinik-tıbbi patoloji buluşma noktasıdır. Burada "klinisyen-tıbbi patoloji uzmanı" arasında bilgi alışverişi yapılır ve raporlama ile ilgili talep karşılanır.

Aşağıda tıbbi laboratuvar dallarına göre konsültasyon istemine ait bilgiler yer almaktadır;

4.2. KONSÜLTASYON İSTEMİ

4.2.1. Klinisyen-Tıbbi Laboratuvar Uzmanı Arasında Konsültasyon:

· **İstem:** Klinisyen, gerekli gördüğü durumlarda konsültasyon isteğini ilgili menüden tıbbi laboratuvar bölümü, birimi ve tıbbi laboratuvar uzmanına yapar. Yapılan konsültasyon istemi aynı zamanda alt birim sorumlularının ekranında da görülür. Konsültasyon istemi, istem gönderilen tıbbi laboratuvar uzmanının bilgisayar ekranında sesli ve/veya görsel uyarı (pop-up vb.) şeklinde olur veya ilgili sağlık tesisinde mevcut diğer uyarı yöntemleri kullanılır.

- **Süre:** Konsültasyon kabul süresi en geç 48 saattir. Konsültasyon cevap süresi ise en geç 72 saattir.
- **Cevap:** Tıbbi laboratuvar uzmanı tarafından konsültasyon istemine cevap verilir. Gerekli görüldüğü durumlarda tıbbi laboratuvar uzmanı ilgili klinisyenden hastaya ait ek bilgi, test ve numune ister. Bu durum klinisyenin bilgisayar ekranında sesli ve/veya görsel uyarı (pop-up vb.) şeklinde görülür veya ilgili sağlık tesisince mevcut uyarı yöntemleri kullanılarak klinisyene bilgi verilir. Kabul süresi en geç 48 saattir. Konsültasyon cevap süresi ise en geç 72 saattir.
- **Sorumluluk:** Konsültasyon istemine cevap verme sorumluluğu, ilgili tıbbi laboratuvarın tıbbi laboratuvar birim sorumlusu ve konsültasyon istenen tıbbi laboratuvar uzmanına aittir.

4.2.2. Tıbbi Laboratuvar Uzmanı-Klinisyen Arasında Konsültasyon:

- **İstem:** Tıbbi laboratuvar uzmanı, hastayı muayene eden klinisyenden konsültasyon ister.
- **Süre:** Konsültasyonun klinisyen tarafından kabul süresi en geç 48 saattir. Konsültasyon cevap süresi ise en geç 72 saattir.
- **Cevap:** Klinisyen tarafından konsültasyon istemine cevap verilir. Konsültasyon istemi, direk ilgili klinisyenin bilgisayar ekranında sesli ve/veya görsel uyarı (pop-up vb.) şeklinde görülür veya ilgili sağlık tesisince mevcut uyarı yöntemleri kullanılarak klinisyene bilgi verilir.
- **Sorumluluk:** Konsültasyon istemine cevap verme sorumluluğu ilgili klinik sorumlusu ve konsültasyon istenen klinisyene aittir.

4.2.3. Tıbbi Laboratuvar Uzmanı-Tıbbi Laboratuvar Uzmanı Arasında Konsültasyon

- **İstem:** Tıbbi laboratuvar uzmanı, gerekli gördüğü durumlarda farklı daldaki tıbbi laboratuvar uzmanından (tıbbi biyokimya uzmanı-tıbbi mikrobiyoloji uzmanı, tıbbi mikrobiyoloji uzmanı-tıbbi biyokimya uzmanı arasında gibi) konsültasyon ister. Konsültasyon direk ilgili tıbbi laboratuvar uzmanının bilgisayar ekranında sesli ve/veya görsel uyarı (pop-up vb.) şeklinde görülür veya ilgili sağlık tesisince mevcut uyarı yöntemleri kullanılarak tıbbi laboratuvar uzmanına bilgi verilir.
- **Süre:** Konsültasyonunun kabul süresi en geç 48 saattir. Konsültasyon cevap süresi ise en fazla 72 saattir.
- **Cevap:** Tıbbi laboratuvar uzmanı tarafından konsültasyon istemine cevap verilir. Konsültasyon cevabı, ilgili laboratuvar uzmanının ekranında sesli ve/veya görsel uyarı (pop-up vb.) şeklinde görülür veya ilgili sağlık tesisince mevcut uyarı yöntemleri kullanılarak tıbbi laboratuvar uzmanına bilgi verilir

Sorumluluk: Konsültasyon istemine cevap verme sorumluluğu ilgili tıbbi laboratuvarın tıbbi laboratuvar birim sorumlusuna ve konsültasyon istenen tıbbi laboratuvar uzmanına aittir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR: